

محاسبه مالیات کامل اشخاص حقوقی

بمنظور اجرای صحیح مقررات [ماده 105](#) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 66 / 12 / 3 و اصلاحیه آن (ماده 82 قانون اصلاح موادی از قانون مالیاتهای مستقیم) مصوب 71 / 2 / 7 مجلس شورای اسلامی که مربوط به نحوه محاسبه مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی است ، نکات زیر متذکر میگردد:

1- مقررات بند الف [ماده 105](#) قانون مصوب 1366 در مورد شرکتهای موضوع این بند (شرکتهائیکه تمام یا قسمتی از سرمایه آن بطور مستقیم یا با واسطه متعلق به دولت و شهرداری است) که سال مالی آنها مختوم به یکی از روزهای 1 / 1 / 68 لغایت 29 / 12 / 69 بوده است جاری میباشد و در مواردیکه سال مالی شرکتهای مذکور از تاریخ 1 / 1 / 70 به بعد خاتمه می یابد ، مقررات مذکور پس از کسر 10 % درآمد مشمول مالیات شرکت بعنوان مالیات شرکت ، اجراء خواهد شد .

2- مقررات بندهای ب و ج [ماده 105](#) قانون فوق الذکر کماکان و از اول سال 1368 قابل اجراء میباشد

3- بموجب عبارت الحاقی به آخر جزء یک بند د [ماده 105](#) قانون ، از اول سال 1370 محاسبه مالیات شرکتهای تعاونی و اتحادیه آنها با رعایت متن بند د جزء مذکور براساس مقررات قسمت ب ذیل این جزء خواهد بود (اجرای قسمت الف به جهت اینکه شرکتهای تعاونی و اتحادیه آنها فاقد سهام بی نام هستند مورد ندارد .)

4- متن قسمت ب جزء یک بند د [ماده 105](#) قانون مصوب 66 / 12 / 3 نسبت به سال مالی شرکتهای سهامی و مختلط سهامی که در فاصله زمانی 1 / 1 / 68 تا پایان سال 1369 خاتمه یافته است جاری بوده و نسبت به سالهای مالی بعد (منتهی به تاریخ 1 / 1 / 70 و بعد) مقررات اصلاحی قسمت مذکور (اصلاحی قسمت ب جزء یک بند د [ماده 105](#) قانون) که مصوب 71 / 2 / 7 میباشد اجرا خواهد شد .

5- در مورد سایر اشخاص حقوقی که در بندهای فوق الذکر این دستورالعمل ذکر نشده است درآمد مشمول مالیات پس از کسر 10 % مالیات شرکت ، بین صاحبان سرمایه شخص حقوقی به نسبتی که اساسنامه یا شرکتنامه شخص حقوقی تعیین نموده است در صورت عدم تعیین به نسبت سرمایه شرکاء تقسیم و سهم هر یک بنرخ [ماده 131](#) قانون اصلاحیه آن حسب مورد ، مشمول مالیات خواهد بود .

6- از درآمد مشمول مالیات قطعی شده اشخاص و مربوط به سالهای 1368 لغایت 1372 معادل 3 % بابت سهم شهرداریها (موضوع تبصره 50 ماده واحده قانون برنامه اول توسعه اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 11 / 68 / 68 مجلس شورای اسلامی) مطالبه و وصول میگردد .

7- برای توضیح بیشتر در مورد نحوه محاسبه مالیات طبق مقررات [ماده 105](#) قانون مثالی ذکر میگردد .

الف - فرض میشود خلاصه وضعیت عملکرد سال 1370 یک شرکت سهامی عام چنین باشد . سرمایه شرکت 000 , 000 , 400 ریال و ترکیب سهامداران طبق فهرست مربوط که همراه اظهارنامه در موعد مقرر تسلیم شده است شامل 7 % سهام (28,000,000 ریال) متعلق به دولت (5 % متعلق به یک وزارتخانه و 2 % متعلق به یک شرکت صدرصد دولتی) ، 3 % سهام (12,000,000 ریال) بی نام و بقیه سهام (90 % که معادل 360,000,000 ریال است) متعلق به 90 نفر سهامدار با سهام مساوی و ضمناً سود ابرازی 85,000,000 ریال بوده که 30,000,000 ریال آن اندوخته و 50,000,000 ریال آن تقسیم شده است (بقیه یعنی 5,000,000 ریال تقسیم نشده است) و درآمد مشمول مالیات مشخصه براساس رسیدگی یا از طریق علی الراس معادل 100,000,000 ریال که در اینصورت نحوه محاسبه مالیات بشرح زیر خواهد بود . سهم دولت ریال 7 = 7,000,000

$100,000,000 \times \% 10 = 700,000$ ریال $7,000,000 \times \% 10$ مالیات شرکت بنسبت سهم دولت (بندالف اصلاحی ماده 105 سهم دولت پس از کسر $\% 10$ مالیات شرکت ریال $7,000,000 - 700,000 = 6,300,000$ سهم وزارتخانه ریال $4,500,000 \times 5 / 7 = 4,500,000$ $6,300,000 \times \% 25 = 1,500,000$ $1,000,000 \times \% 12 = 120,000$ نرخ ماده 131 اصلاحی $4,500,000 \times 2 / 7 = 1,800,000$ مالیات شرکت دولتی پس از کسر $\% 10$ مالیات شرکت ریال $1,800,000$ $6,300,000 \times \% 18 = 1,134,000$ $1,000,000 \times \% 12 = 120,000$ نرخ ماده 131 اصلاحی $1,800,000$ مالیات سهم شرکت دولتی $264,000 =$ سودسهم سهامداران بی نام و بانام ریال $93,000,000 \times \% 93 = 93,000,000$ $100,000,000 \times \% 10 = 10,000,000$ مالیات شرکت موضوع بند د ماده 105 ریال $9,300,000 = 93,000,000 \times \% 10$ ریال $93,000,000 - 9,300,000 = 83,700,000$ سودسهم سهامداران بی نام و با نام پس از کسر $\% 10$ مالیات سودسهم سهامداران بی نام ریال $83,700,000 \times 3 / 93 = 2,700,000$ مالیات سودسهمداران بی نام ریال $440,000 =$ نرخ ماده 131 اصلاحی $2,700,000 \times$ سودسهم سهامداران با نام ریال $81,000,000 = 83,700,000 \times 90 / 93 = 27,000,000$ $30,000,000 \times \% 90 = 27,000,000$ اندوخته سهم سهامداران با نام ریال $27,000,000 - 2,700,000 = 24,300,000$ $27,000,000 \times \% 10 = 2,700,000$ $27,000,000 \times \% 10 = 2,700,000$ مالیات شرکت سهم اندوخته که جنبه محاسباتی دارد ریال $24,300,000 - 2,700,000 = 21,600,000$ $27,000,000 \times \% 10 = 2,700,000$ اندوخته متعلق به هر سهامدار با نام پس از کسر $\% 10$ مالیات شرکت اندوخته متعلق به هر سهام دار با نام ریال $270,000 = 24,300,000 : 90 = 2,700,000$ $24,300,000 \times 90 = 21,600,000$ نرخ ماده 131 اصلاحی $270,000 \times$ مالیات اندوخته متعلق به سهامداران با نام ریال $56,700,000 = 81,000,000 - 24,300,000$ سودتقسیم شده و تقسیم نشده سهامداران با نام مالیات سهامداران با نام $6,804,000 = 90 \times$ نرخ ماده 131 اصلاحی $(90 : 56,700,000) \times (440,000)$ $(264,000 \times 940,000) = 21,364,000$ ریال جمع مالیات $(9,300,000 \times 700,000)$ $(6,804,000 + 2,916,000)$ یادآوری چنانچه مودی از تسلیم اظهارنامه، ترازنامه و حساب سود و زیان خودداری و لکن قبل از قطعیت مالیات، طبق مقررات قانونی، مصوبه مجمع و فهرست موضوع اصلاحیه قسمت ب جزء یک بند د ماده 105 را قانون را به حوزه مالیاتی ذیربط تسلیم نماید، در اینصورت علاوه بر محاسبه و مطالبه مالیات بشرح بالا جریمه ای معادل یک درصد درآمد مشمول مالیات شرکت نیز مطالبه خواهد شد.

(ب) در فرض بالا اگر مصوبه مجمع عمومی راجع به تصویب ترازنامه و حساب سودوزیان و فهرست هویت و نشانی سهامداران طبق مقررات و در موعد مقرر تسلیم نشده باشد، مالیات سهامداران (باستثناء سهم دولت) $\% 10$ و مالیات بقیه درآمد مشمول مالیات چنین است. سودسهم سهامداران بی نام و با نام ریال $93,000,000 = 100,000,000 \times \% 93$ $100,000,000 \times \% 10 = 10,000,000$ مالیات شرکت با نام و بی نام ریال $9,300,000 = 93,000,000 \times \% 10$ ریال $83,700,000 - 9,300,000 = 93,000,000$ سودسهم سهامداران بی نام و با نام پس از کسر $\% 10$ مالیات ریال $37,015,000 = 83,700,000 \times$ نرخ ماده 131 اصلاحی $83,700,000$ مالیات سود سهامداران باستثناء سهم دولت $48,219,000 = 37,015,000 + (940,000 \times 264,000) + (700,000 \times 9,300,000)$ ریال جمع مالیات

(پ) در فرض الف اگر $30,000,000$ ریال اندوخته از سود ابرازی شرکت وفق مقررات ماده 138 قانون ذخیره شده و قابل قبول باشد در اینصورت نحوه محاسبه مالیات بشرح زیر خواهد بود. سود سهم دولت $(7,000,000)$ ریال که مشمول مالیات است و $\% 10$ مالیات شرکت سهم دولت $(700,000)$ ریال و مالیات سودسهم دولت $(264,000 \times 940,000)$ تغییری نمیکند. اندوخته سهم دولت که مشمول معافیت نیست ریال $2,100,000 = 30,000,000 \times \% 7$ ریال $27,900,000 = 30,000,000 - 2,100,000$ $30,000,000$ اندوخته سهم سهامداران بی نام و با نام که مشمول معافیت است اندوخته معاف $27,900,000$ - سهم دولت $7,000,000 - 100,000,000$ ریال $65,100,000 =$ سود تقسیم شده و تقسیم نشده سهم سهامداران بی نام و با نام که مشمول مالیات است $\% 10$ مالیات شرکت موضوع بند د ماده 105 ریال $6,510,000 = 65,100,000 \times \% 10$ ریال $58,590,000 = 65,100,000 - 6,510,000$ سودسهم سهام بی نام و بانام مشمول مالیات پس از کسر $\% 10$ مالیات سهم سهامداران بی نام ریال $1,890,000 = 58,590,000 \times 3 / 93$ مالیات سود سهامداران بی نام ریال $280,200 =$ نرخ ماده 131 اصلاحی $1,890,000 \times$ ریال $630,000 = (90 / 93) \times 58,590,000$ سهم هر سهامدار با نام (سودتقسیم شده و نشده) مشمول ریال $6,804,000 = 90 \times$ نرخ ماده 131 اصلاحی $630,000 \times$ مالیات سودسهمداران بانام (تقسیم شده و تقسیم نشده)

$$= 15,498,200 \text{ ریال جمع مالیات } (700,000 \ 6,510,000) \ (940,000 \ 264,000 \ 280,200 \ 6,804,000)$$

ت) در فرض بند الف فوق هرگاه مورد مربوط به عملکرد سال 1368 با 1369 بوده و شرکت مقررات را رعایت نموده باشد محاسبه مالیات طبق بندهای الف و د ماده 105 قانون مصوب 1366 بشرح زیر خواهد بود . سود سهم شرکت دولتی ریال $2,000,000 = 2,000,000 \times 2\% + 100,000,000 \times 14\% + 200,000 \times 12\%$ = نرخ ماده 131 قانون 1366 $2,000,000 \times 1366$ ریال $364,000 = 364,000 \times 23\% + 400,000 \times 20\% + 500,000 \times 18\% + 400,000 \times 16\%$ مالیات سود سهم شرکت دولتی ریال $93,000,000 = (2,000,000 \ 5,000,000) - 100,000,000$ بقیه سود بغیر از سهم دولت 10 % مالیات شرکت طبق بند د ماده 105 ریال $9,300,000 = 93,000,000 \times 10\%$ ریال $83,700,000 = 93,000,000 - 9,300,000$ سود سهامداران بغیر از سهم دولت و پس از کسر 10 % مالیات شرکت سود سهم سهامداران بی نام ریال $2,700,000 = 83,700,000 \times 3 / 93$ مالیات سود سهم سهامداران بی نام ریال $540,000 = 2,700,000 \times 131$ نرخ ماده 131 قانون $900,000 = 900,000 \times 1366$ هر سهامدار با نام ریال $900,000 = (90 / 93) \times 83,700,000$ ریال $12,240,000 = 90 \times 1366$ نرخ ماده 131 قانون $237,708,000 = 12,240,000 \ 540,000 \ 9,300,000 \ 1,264,000 \ 364,000$ ریال جمع مالیات

ث) فرض می کنیم شرکت سهامی ب با سرمایه 27,000,000 ریال و نیز پذیرفته شده در بورس با 110 نفر سهامدار که تعداد سهم آنها جملگی مساوی است در سال 71 مبلغ 8,000,000 ریال سود ابرازی داشته باشد . ضمناً 2,000,000 ریال این سود اندوخته و 3,000,000 ریال آن تقسیم و بقیه تقسیم نشده باقی بماند . چنانچه سود مشمول مالیات مشخصه 10,000,000 ریال باشد و شرکت ضمامم مربوط به اظهارنامه را در موعد مقرر تسلیم نموده باشد , محاسبه مالیات بشرح زیر خواهد بود .